

SUM TVEIR YM

- Tá eg var liðugur í skúlanum, var eg tann einasti, ið hevði eina útbúgving í míni bygd. Tá fólk ikki hava nakran útbúgving, so eru teirra møguleikar altíð avmarkaðir, og tey hava trupult at koma burturúr fátækadøminum, ið er ein stórir trupulleiki í Uganda. So eg visti eg mátti gera okkurt fyri at hjálpa lokalsamfelagnum, og soleiðis sá skúlin dagsins ljós. Tað sigur Richard Tusasibwe, sum í hesum døgum vitjar ein av føroysku stuðlunum.

Hallur av Rana

hallur@sosialurin.fo

Halgir Winther Poulsen og Richard Tusasibwe hava ikki rættiliga nógv til felags. Annar er uppvaksin í ein av tryggastu londunum í verðini, meðan hin er uppvaksin í einum krigsherjaðum, hungursraktum landi. Annar er ein eldri harri, hin er ein maður í besta aldri. Annar tekur tað nærum fyri givið, at samfelagið veitir ókeypis skúlagongd, heilsuverk og tekur sær av teimum veiku í samfelagnum, meðan alt hetta fyri hin eru sum býir í Siberia. Annars er uppvaksin í Føroyum, hin í Uganda.

Men hóast teir ikki hava nógv til felags, so sita teir báðir lið um lið yvirav mær í eini av skrivstovunum í Miðlahúsinum ein mánadag fyrrapart. Ørindini hendan dagin er tað, ið teir hava til felags, nevniliga eitt ynski um at veita undirvísing til børn í fátækadømi.

Safari førði til samstarv

Neyðug er at fara aftur til ein safaritúr í 2010 fyri at finna út av, hvussu hesir báðir so ymisku menninir hittust. Halgir Winther Poulsen var við einum donskum ferðatoymi, ið var farin á safari í Uganda, ið er heimland til Afrikanska filin, størsta súgdjór í verðini, 24 ymisk sløg av antilopum, sjimpansur, áarross, leopardar, løvur, gorilla, giraffar og yvir 1.000 fuglasløg.

- Ein dagin á túrinum kom Halgir til okkara bygd. Ein av yngru dreingjunum, ið gekk í skúlanum, tók í hondina á honum og leiddi hann yvir til skúlan. Soleiðis kom eg av fyrstan tíð í samband við Halgir, greiðir Richard Tusasibwe frá, ið er skúlastjóri í einasta skúlanum í bygdini, umframt at hann hevur sína egnu ferðaskrivstovu, ið bjóðar safaritúrar.

Tað gjørdist byrjanin til eitt langt samstarv millum Halgir Winther Poulsen og Richard Tusasibwe, og nú Richard Tusasibwe var í Wien í samband við eina ráðstevnu, ynskti hann at brúka høvi at vitja vinmannin í Føroyum.

- Halgir hevur stuðlað skúlagongdini hjá einum barni í sjey ár nú, og tá ið vit onkuntíð hava havt tørv á tilfari til undirvísing, hava vit millum annað fingið hjálp frá Halgiri. Tað er tí eg eri her nú. Hann hevur verið sera hjálpsamur, so tað er deiligt at kunna vitja í hansara heimlandi, sigur Richard Tusasibwe.

Vil hjálpa lokalsamfelagnum

Richard Tusasibwe tók sjálvur stig til at stovna skúlan fyri tíggju árum síðan, tá hann

kom aftur til heimbygdina eftir loknan lestur.

- Tá eg var liðugur í skúlanum, var eg tann einasti, ið hevði eina útbúgving í míni bygd. Tá fólk ikki hava nakran útbúgving, so eru teirra møguleikar altíð avmarkaðir, og tey hava trupult at koma burturúr fátækadøminum, ið er ein stórir trupulleiki í Uganda. So eg visti eg mátti gera okkurt fyri at hjálpa lokalsamfelagnum, og soleiðis sá skúlin dagsins ljós, greiðir Richard Tusasibwe frá.

Skúlin varð settur á stovn í 2007 og ganga í dag 270 næmingar í skúlanum, harav tey flestu av teimum koma frá sera trongum korum.

- Mín heimbygd er merkt av sera stórum fátækadømi. Næmingarnir eru antin frá sera fátøkum familjum ella eru tey foreldraleys. HIV er ein stórir trupulleiki í mínum heimlandi, og eru tað tí nógv børn, ið als eingin foreldur hava og liva undir trongum korum. Vit ynskja at veita hesum børnunum eitt útbúgvingartilboð, sigur Richard Tusasibwe, ið upplýsir, at tað ber til at lesa meira um skúlan á mwendoprojects.org.

Takksom fyri hjálp

Í Føroyum taka vit fyri givið, at skúlar antin eru ríknir av landinum ella fáa onkran fíggarligan stuðul frá landinum at reka virkseimið. Tað er tó ein púra ókendur leitur fyri Richard Tusasibwe, ið má sjálvur fáa fígging til vega til skúlan. So í staðin hevur hann stovnað eitt felag, ið millum annað hevur til endamáls at fáa útlendskt ferðafólk at stuðla skúlanum við peningi.

- Vit fáa ikki nakra sum helst fígging frá stjórnini til skúlan, og tí er tað neyðugt hjá okkum at fáa stuðul aðrastaðni frá. Eg eri ein ferðaleiðari á safaritúrum í Uganda. So í øllum mínum túrum gjøgnum Uganda er heimbygdin á skránni, har tey ferðandi vitja okkara skúla, og verða spurð, um tey ynskja at stuðla arbeiðinum, ið vit gera har. Nøkur geva eina litla upphædd, meðan onnur fara heim og gerast mánaðarligar stuðlar, greiðir Richard Tusasibwe frá.

Richard Tusasibwe dylur heldur ikki fyri, at tað er av stórum týðningi fyri skúlan, at útlendingar leggja leiðina framvið og geva eitt ikast til raksturinn.

- Tað hevur nógv at siga fyri okkum. Hesi børnini liva í fátækadømi og í økinum er eingin, ið kann rinda fyri skúlagongd. Tvey ár eftir, at Halgir var á vitjan, høvdu vit ongar bøkur til hvørki næmingar ella lærarar. Men tá eg fortaldi tað fyri Halgir, so sendi hann pening til bøkur, ið enn tann dag í dag verða

brúktar. So tað hevur nógv at týða fyri okkum, at fólk aðrastaðni frá hjálpa okkum, sigur Richard Tusasibwe.

Útbúgving er loysnin

Halgir Winther Poulsen greiðir frá, at hann stuðlar skúlanum, tí hann ynskir at gera sítt til, at støðan hjá íbúgvunum í Uganda verður betri.

- Hevur man verið í Uganda og londunum rundanum, so leggur man merki til, at tey eru so heilt ófatiliga rík. Tað er sum ein Edens

» - Ein dagin á túrinum kom Halgir til okkara bygd. Ein av yngru dreingjunum, ið gekk í skúlanum, tók í hondina á honum og leiddi hann yvir til skúlan. Soleiðis kom eg av fyrstan tíð í samband við Halgir.

havi. Tað er fult av virðismiklum mineralum og hava tey enn tá olju. Men alt hvørkur bara í bankar í Sveis og aðrastaðni, greiðir Halgir Winther Poulsen frá, og leggur afturat.

- Eg havi spurt hví tey ikki gera uppreistur, men tað er vónleyst, tí herurin stuðlar stjórnini. Tað einasta, ið eg dugi at síggja kann hjálpa, er at útbúgva fólk. Um tey fáa sær eina útbúgving, so eru tey betri før fyri at skilja hesi tingini. Tað er tað, ið verkætlanin hjá Richard snýr seg um. So manglar bara, at man finnur ein máta at steðga hasum bankunum í Sveis at taka móti pengunum.

Mutur ein stórir trupulleiki

Hóast Uganda á nógvan hátt er eitt ríkt land, so liva stórir partar av íbúgvunum í fátækadømi, og er fíggarligur mutur ein stórir trupulleiki í landinum. Landið hevur seinastu tretivu árin verið stýrt av forsetanum Yoweri Kaguta Museveni, ið seinastu árin er farin undir eina tilgongd at broyta sjálva grundlógina, so at hann kann verða sitandi sum forseti.

- Vit hava ein forseta, ið kom til valdið tá eg var seks ára gamal. Í dag, tretivu ár seinni, er hann enn okkara forseti, og nú roynir hann